

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

TARYBA

TARYBOS REZOLIUCIJA

2011 m. gruodžio 6 d.

„Gairės dėl kosmoso pridėtinės vertės ir naudos Europos piliečių saugumui“

(2011/C 377/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

ATSIŽVELGDAMA Į:

1. rezoliuciją „Pasauliniai uždaviniai: visapusiškai pasinaudoti Europos kosminių sistemų teikiamomis galimybėmis“, priimtą 2010 m. lapkričio 25 d. septintame Kosmoso tarybos posėdyje;
2. 2011 m. gegužės 31 d. ES Tarybos išvadas „Piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos rengimas“ ir 2011 m. balandžio 4 d. priimtą Komisijos komunikatą dėl piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos rengimo;
3. 2008 m. lapkričio 26 d. EKA Tarybos ministrų lygiu rezoliuciją „Kosmoso vaidmuo siekiant bendrų Europos tikslų“;
4. 2010 m. kovo 3 d. priimtą Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“⁽¹⁾;
5. Europos bendrijos, kurios teises ir pareigas perėmė Europos Sąjunga, ir Europos kosmoso agentūros bendrąjį susitarimą (toliau – bendrasis susitarimas), įsigaliojusį 2004 m. gegužės 28 d., ir į tai, kad abiejų šalių bendradarbiavimas tampa vis intensyvesnis;
6. PRIPAŽINDAMA, kad ES kompetencija kosmoso srityje, nustatyta įsigaliojus Sutarčiai dėl Europos Sąjungos veikimo, stiprinamas kosmoso srities politinis aspektas Europoje⁽²⁾;
7. PABRĖŽIA kosmoso sistemų atliekamą vaidmenį teikiant informaciją ir praktines priemones, skirtas Europos politikai aplinkos, klimato kaitos, humanitarinės pagalbos, civilinės saugos ir krizių valdymo srityse plėtoti ir įgyvendinti siekiant užtikrinti geresnę žmonių, turto, aplinkos ir kultūros paveldo apsaugą didelių gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių atveju;
8. PABRĖŽIA, kad naudojantis kosmoso įrenginiais galima svariai prisidėti prie bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) tikslų įgyvendinimo, ir į tai atsižvelgdama ATKREIPIA DĖMESĮ į 2011 m. birželio 20 d. pasirašytą Europos gynybos agentūros (EGA) ir Europos kosmoso agentūros (EKA) administracinį susitarimą⁽³⁾;
9. PRIPAŽINDAMA, kad užbaigus diegti ir eksploatuojant pasaulines navigacijos sistemas GALILEO bei EGNOS ir Globalią aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemą (GMES) sprendimus priimančiosios subjektai ir kiti naudotojai įgis pažangių ir patikimų priemonių, skirtų Europos ir ne Europos piliečių saugos ir saugumo reikalavimams tenkinti, visų pirma naudojantis kosmoso taikmenų sąveika ir jomis integruotai naudojantis krizių valdymo, civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos srityse;
10. PALANKIAI VERTINDAMA pirmųjų dviejų GALILEO palydovų iškėlimą į orbitą raketa nešėja „Sojuz“, kuri pirmą kartą paleista iš Gvianos kosminio centro – Europos kosmodromo; tai yra reikšmingas naujas žingsnis Europos kosmoso srities veikloje;
11. PRIMINDAMA, kad kosmoso infrastruktūra, kuri yra itin svarbi dėl pirmiau nurodytų priežasčių, turi būti apsaugota tiek nuo natūralaus pobūdžio, įskaitant galimus saulės audrų padarinius, tiek nuo žmogaus veiklos sukeltų pavojų (pavyzdžiui, kosmoso šiukšlių);

⁽¹⁾ Dok. 7110/10.

⁽²⁾ Visų pirma 4 ir 189 straipsniai.

⁽³⁾ Dok. 10085/11.

12. ATSIŽVELGDAMA į Komisijos komunikatą „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“⁽¹⁾, kuriame pateikiami pasiūlymai dėl 2014–2020 m. ES daugiametės finansinės programos (DFP);
13. PRIPAŽINDAMA, kad šiomis Kosmoso reikalų tarybos gairėmis nedaromas poveikis sprendimams dėl kitos DFP;

I. Kosmoso vaidmuo siekiant saugumo ir tvaraus vystymosi

14. PRIMENA, kad GMES, taip pat GALILEO ir EGNOS yra Europos Sąjungos pavyzdinės programos, už kurias atsakinga ir kurias administruoja Europos Komisija, ir kad GMES sukurta taip pat remiantis partneryste su EKA ir jos valstybėmis narėmis bei dalyvaujant kitoms atitinkamoms Europos įstaigoms; DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad ES prioritetas – užtikrinti tvarių GMES paslaugų ir infrastruktūrų plėtojimą ir eksploataciją vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu; RAGINA Europos Komisiją laiku imtis reikiamų veiksmų, kad būtų užtikrintas programos tęstinumas, o GMES naudotojai ir suinteresuotieji subjektai būtų įtikinti jos išporeigojimu vykdyti GMES programą;
15. PRIPAŽIŠTA, kad GMES tenka svarbus vaidmuo užtikrinti Europai galimybę nepriklausomai naudotis svarbia strategine informacija, kuria remiamasi daugelyje Sutartyje įtvirtintų ES politikos sričių, pavyzdžiui, žemės ūkio, aplinkos, transporto, energetikos, sveikatos, civilinės saugos, humanitarinės pagalbos ir saugumo; ir todėl PABRĖŽIA būtinybę užtikrinti infrastruktūros ir paslaugų tęstinumą ir galimybę jomis naudotis po 2013 m.;
16. PAŽYMI, kad klimato kaita daro didelį poveikį visuomenei ir ekonomikai, taip pat natūralioms ir valdomoms ekosistemos, PRIPAŽIŠTA, kad GMES yra labai svarbus Europos indėlis dedant visuotines pastangas suprasti klimato kaitą ir stebėti bei švelninti jos padarinius, ir PABRĖŽIA, kad su klimato kaita susijusios specialios GMES paslaugos įgyvendinimas turėtų papildyti kitas esamas paslaugas ir veiklą ir su jomis sąveikauti, kad būtų sprendžiamas šis klausimas;
17. PALANKIAI VERTINA tai, kad įgyvendinant GMES programą veiksmingai teikiama palydovinė informacija siekiant padėti krizių valdymo operacijoms, vykdytoms pastarojo meto nelaimių visame pasaulyje metu; MANO, kad GMES tenka svarbus vaidmuo – būti didesnių Europos reagavimo į nelaimės pajėgumų atramos tašku sinergijoje su veikiančiais mechanizmais; ir PRAŠO Europos Komisijos toliau gerinti galimybes naudotis atitinkamais nacionalinių programų teikiama duomenimis ir informacija krizės situacijų metu;
18. PALANKIAI VERTINA rezultatus, kurių Europos Komisija pasiekė plėtodama ikioperacinius GMES saugumo paslaugų pajėgumus, ir REKOMENDUOJA Europos Komisijai, glaudžiai bendradarbiaujant su Europos išorės veiksmų tarnyba

(EIVT), valstybėmis narėmis ir atitinkamomis ES agentūromis, pavyzdžiui, FRONTEX, Europos Sąjungos Palydovų centru (EUSC) ir Europos jūrų saugumo agentūra, galutinai nustatyti visiškai funkcionuojančias GMES saugumo paslaugas ir paspartinti perėjimą prie naudojimosi jomis prisidedant prie ES išorės veiksmų bei sienų ir jūrų stebėjimo, atsižvelgiant į naudotojų poreikius;

19. RAGINA Europos Komisiją, aktyviai konsultuojantis su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, pasiūlyti organizacinę sistemą, įskaitant valdymą, ir pasiūlyti diegti numatytas veiklos paslaugas; visų pirma RAGINA Europos Komisiją, konsultuojantis su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, užbaigti nustatyti tinkamą GMES duomenų politiką, kuri būtų grindžiama atvira prieiga prie visos informacijos, gautos teikiant GMES paslaugas, ir duomenų, surinktų naudojantis GMES infrastruktūra, laikantis atitinkamų tarptautinių susitarimų, saugumo reikalavimų ir licencijavimo sąlygų, įskaitant registravimą ir naudotojų licencijų pripažinimą, kuria būtų kiek įmanoma padidinamas GMES naudojimas, ir laikytis subalansuoto požiūrio, kuriuo siekiama tinkamos pusiausvyros užtikrinant nemokamą prieigą prie tam tikrų viešų duomenų bei paslaugų ir kartu atsižvelgiant į poreikį stiprinti Žemės stebėjimo paslaugų rinkas Europoje, skatinant esamų bei naujų Europos duomenis ir duomenų paslaugas teikiančių įmonių augimą; taip pat plėtoti GMES saugumo komponentų ir informacijos valdymą;
20. MANO, kad GMES kosmoso infrastruktūros nuosavybės klausimas yra itin svarbus GMES ateičiai, ir RAGINA Europos Komisiją bei EKA kuo greičiau baigti šio klausimo įvertinimą;
21. ATKREIPIA DĖMESĮ į Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl GALILEO programos pagrindu sukurtos pasaulinės navigacijos palydovų sistemos paslaugos valstybinėms institucijoms prieigos tvarkos⁽²⁾; ir RAGINA Europos Komisiją, padedant EIVT ir glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir atitinkamomis naudotojų bendruomenėmis, nustatyti tinkamas priemones sklandžiam paslaugos valstybinėms institucijoms ir susijusių sistemų įdiegimui užtikrinti visapusiškai atsižvelgiant į nacionalinę infrastruktūrą, nes taip bus padidinti ES krizių valdymo pajėgumai;
22. PRIPAŽIŠTA, kad palydoviniai ryšiai yra vienas iš pagrindinių pajėgumų bet kurioje reagavimo į krizę ir krizių valdymo operacijoje ir yra itin svarbi ir reta priemonė, ypač kai antžeminės infrastruktūros yra pažeistos ar sunaikintos, ir REKOMENDUOJA Europos Komisijai, EIVT ir valstybėms narėms, padedant Europos gynybos agentūrai, dirbti siekiant užtikrinti, kad reagavimo į krizes ir krizių valdymo subjektai galėtų saugiai ir užtikrintai naudotis komerciniais ir vyriausybiniais palydoviniais ryšiais;

⁽¹⁾ Dok. 12475/11.

⁽²⁾ OL L 287, 2011 11 4, p. 1.

23. PABRĖŽIA, kad siekiant veiksmingai valdyti krizės situacijas reikia sutelkti tinkamus išteklius ir tinkamą informaciją, kad jie būtų naudojami optimaliai, todėl siekiant padėti koordinuoti veiklą, kurią vykdo įvairūs civilinės saugos ir humanitarinėse operacijose dalyvaujantys subjektai, reikia integruoti įvairias kosmoso ir antžemines taikmenas;

24. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, RAGINA Europos Komisiją, atitinkamai padedant EIVT, EKA ir valstybėms narėms, taip pat padedant Europos gynybos agentūrai:

- didinti potencialių naudotojų informuotumą apie kosmoso taikmenų integravimo į atitinkamas sistemas galimus pajėgumus,
- užtikrinti optimalų kosmoso teikiamų galimybių pagrindu priimtų sprendimų naudojimą įgyvendinant europinio koordinavimo mechanizmą civilinės saugos srityje,
- ieškoti sprendimų, kuriais būtų užtikrinama su kosmosu susijusių techninių sistemų sąveika, ir parengti nuoseklią kosmoso taikmenų naudojimo krizių valdymo srityje veiklos procedūrų sistemą,
- be to, siekiant sumažinti išlaidas, ištirti miniatiūrinimo galimybes naudojant mažus (mikro-, nano- ir piko-) palydovus.

II. Kosmoso saugumas ir tvarumas

25. PAŽYMI, kad esama rimtų grėsmių kosmoso įrenginiams ir susijusioms antžeminėms infrastruktūroms, kurias, be kita ko, gali sudaryti susidūrimo pavojus ir kosmoso meteorologinių reiškinių poveikis; PRIPAŽIŠTA, kad svarbu apsaugoti tuos kosmoso įrenginius ir paslaugas, kurie yra itin svarbūs Europos ekonomikai ir politikai; ir PRIPAŽIŠTA, kad reikia veiksmingų informuotumo apie padėtį kosmose (SSA) pajėgumų, grindžiamų veikla Europos lygiu, *inter alia*, siekiant padidinti Europos kosminių įrenginių ir jos būsimų įrenginių, kurie bus paleisti į kosmosą, apsaugą nuo kosmoso šiukšlių ir kitų objektų kosmose, taip pat nuo kosmoso meteorologinių reiškinių; šiuo tikslu Europos Sąjunga turėtų kuo plačiau naudotis turimais įrenginiais, kompetencija ir gebėjimais, kurie jau egzistuoja arba yra plėtojami valstybėse narėse, Europos lygiu ir atitinkamai atvejais tarptautiniu lygiu;

26. PRIPAŽIŠTA svarbų EKA informuotumo apie padėtį kosmose parengiamosios programos indėlių; pripažindama tokios sistemos dvejojo naudojimo pobūdį ir atsižvelgdama į jos ypatingus saugumo aspektus, RAGINA Europos Komisiją, bendradarbiaujant su vyriausioju įgaliotiniu, glaudžiai bendradarbiaujant su EKA ir valstybėmis narėmis, kurioms

priklauso tokie įrenginiai ir kurios turi pajėgumų, ir konsultuojantis su visais susijusiais subjektais pateikti pasiūlymų dėl šių įrenginių ir pajėgumų visapusiško naudojimo siekiant plėtoti SSA pajėgumus, grindžiamus veikla Europos lygiu, ir todėl nustatyti tinkamą valdymo ir duomenų apsaugos politiką, atsižvelgiant į didelį SSA duomenų slaptumą;

27. PAŽYMI, kad būtumi veiklos pajėgumai SSA srityje Europos lygiu turėtų apimti tris segmentus: orbitoje skriejančių objektų stebėseną ir jų lokalizavimą, kosmoso meteorologinių reiškinių ir jų poveikio visų pirma itin svarbiai infrastruktūrai numatymą bei stebėseną ir šalia Žemės skriejančių objektų stebėseną, kaip apibrėžta SSA pajėgumuose, grindžiamuose patvirtintais bendrais civiliniais ir kariniais SSA naudotojų reikalavimais ⁽¹⁾;

28. PRIPAŽIŠTA, kad siekiant apsaugoti kosmoso įrenginius reikės nuolat vykdyti mokslinių tyrimų veiklą kosmoso meteorologinių reiškinių poveikio, šalia Žemės skriejančių objektų bei šiukšlių lokalizavimo ir numatymo, mažinimo ir pašalinimo srityse; ir RAGINA Europos Komisiją, EKA ir valstybes nares įvertinti, kokių veiksmų reikėtų imtis siekiant tinkamai išspręsti šiuos klausimus;

29. PRIPAŽIŠTA būtinybę stiprinti visos veiklos už Žemės atmosferos esančioje visatoje saugumą, saugą ir tvarumą. Todėl PAKARTOJA, kad svarbu daugiašaliu lygiu tęsti diskusijas dėl tarptautinio veiklos už Žemės atmosferos esančioje visatoje elgesio kodekso projekto, siekiant užtikrinti, kad kuo daugiau valstybių laikytųsi šio kodekso. Be to, MANO, kad didesnės galimybės susipažinti su atitinkama patikima informacija apie veiklą kosmoso srityje taps pasitikėjimo stiprinimo priemone, suteikiančia pagrindą didesniai pasitikėjimui naudoti už Žemės atmosferos esančią visatą taikiems tikslams;

30. LAIKOSI NUOMONĖS, kad įgyvendinant kosmoso srities pramonės politiką turėtų būti atsižvelgiama į kosmoso sektoriaus ypatumus ir visų valstybių narių suinteresuotumą investuoti į kosminius įrenginius ir kad turėtų būti siekiama šių bendrų tikslų: remti Europos pajėgumų projektuoti, kurti, paleisti, valdyti ir eksploatuoti kosmines sistemas; stiprinti Europos pramonės konkurencingumą vidaus ir eksporto rinkose; ir skatinti Europoje konkurenciją bei subalansuotą pajėgumų plėtoją ir įtraukimą į veiklą; PABRĖŽIA būtinybę išnagrinėti, ar gali prireikti imtis atitinkamų priemonių Europos ir tarptautiniu lygiu, kad būtų užtikrintas veiklos kosmoso srityje, įskaitant Europos verslo sektoriaus vykdomą veiklą, tvarumas ir ekonominis vystymas;

31. Kalbant apie veiklos kosmoso srityje tvarumą, PRIMENA ⁽²⁾ savo prašymą visiems Europos instituciniams subjektams kaip svarbų prioritetą apsvarstyti galimybę naudoti Europoje sukurtą paleidimo įrangą ir išnagrinėti klausimus dėl

⁽¹⁾ Dok. 15715/11.

⁽²⁾ Dok. 16864/10.

galimo dalyvavimo su paleidimo įranga susijusioje eksploatacijoje, kad būtų išsaugota galimybė savarankiškai, patikimai ir ekonomiškai naudingai naudotis kosmosu prieinamomis sąlygomis;

III. Tyrinėjimai

32. PRIMENA Europos ir tarptautinių partnerių diskusijas politiniu lygiu trečioje tyrinėjimų konferencijoje ir pirmame tarptautinės tyrinėjimų aukšto lygio platformos susitikime, įvykusiuose 2011 m. lapkričio 10 d. Lukos mieste (Italijoje), ir jų deklaraciją, kurioje pripažinta nuolatinio struktūrinio aukšto lygio politinio dialogo būsimų kosmoso tyrinėjimų klausimais, galinčio padėti nustatyti galimas tarptautinio bendradarbiavimo sritis, teikiama nauda; PALANKIAI VERTINA Jungtinių Valstijų pasiūlymą surengti kitą dialogą;
33. PRIPAŽIŠTA robotų ir žmonių vykdomų tyrinėjimų žemėje Žemės orbitoje ir už jos ribų galimybes, prie kurios

prisidedama tarptautiniu aukšto lygio politiniu dialogu vyriausybės lygiu, siekiant visuomeninės, intelektinės ir ekonominės pažangos ir naudos piliečiams. Tai apima pasaulinio masto partnerystės kūrimą kartu siekiant bendrą daug pastangų reikalaujančių ir taikių tikslų; mokslo pažangos skatinimą; sąlygų sudarymą atradimams ateityje; visuotinių uždavinių kosmose ir Žemėje sprendimą pasitelkiant novatoriškas technologijas; visuomenės, ypač jaunosios kartos, įkvėpimą dedant bendras bei individualias pastangas ir sąlygų ekonomikos augimui ir naujoms verslo galimybėms sudarymą;

34. PRAŠO Europos Komisijos, EKA ir valstybių narių, rengiantis kitam dialogo susitikimui, kuriame turėtų būti atsizvelgta į Europos siekius, prioritetus ir išteklius, tęsti diskusijas Europos lygiu ir su tarptautiniais partneriais siekiant nustatyti strategiją po 2020 m. (įskaitant Europos dalyvavimą joje).